SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 386/2025-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **POHOTOVOSŤ, s.r.o.,** Pribinova 25, Bratislava, IČO 35 807 598, zastúpenej advokátkou JUDr. Katarínou Hegedüšovou, Majerníkova 3/A, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B1-12Csp/29/2021 (pôvodne vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 12Csp/29/2021) takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.
Ústavná sťažnosť sťažovateľky, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. B1-12Csp/29/2021 (pôvodne vedenom na okresnom súde sp. zn. 12Csp/29/2021). V petite podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľka ústavnému súdu navrhla, aby nálezom vyslovil porušenie označených práv, prikázal mestskému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov, priznal jej primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z obsahu sťažovateľkou podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že predmetom súdneho konania je žaloba fyzickej osoby [redacted], [redacted], [redacted] (ďalej len „žalobkyňa“), o poskytnutie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 650 eur podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2007 Z. z.“). Právnym titulom na podanie žaloby podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. je rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 4C/19/2014-132 z 24. októbra 2018 v spojení

s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13Co/68/2019-210 z 21. mája 2020, ktorým bola sťažovateľke ako žalovanej uložená povinnosť zaplatiť sumu 1 455,20 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % od 11. februára 2014 do zaplatenia z titulu vydania bezdôvodného obohatenia.

3. Napadnuté konanie začalo na podklade podanej žaloby 24. februára 2021 na okresnom súde a v priebehu konania bola vec postúpená mestskému súdu, ktorý určil na 29. január 2025 prvé pojednávanie vo veci. Tento nariadený termín pojednávania bol následne z dôvodu prerušenia výkonu funkcie zákonnej sudkyne odročený na 23. júl 2025. Sťažovateľka poukazuje na to, že napadnuté konanie trvá v čase podanej ústavnej sťažnosti už vyše štyroch rokov a dosiaľ nebolo vo veci rozhodnuté, pričom podľa aktuálnej judikatúry sa z hľadiska nároku na poskytnutie primeraného finančného zadosťučinenia v zásade prihliada len na to, či (i) spotrebiteľ na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti, a na (ii) primeranosť požadovanej výšky finančného zadosťučinenia, z čoho následne vyplýva, že vec nie je skutkovo a ani právne zložitá. Za vzniknuté prieťahy tak v plnej miere podľa sťažovateľky zodpovedá mestský súd, ktorý nariadil termín prvého pojednávania až po vyše štyroch rokoch od podania žaloby.

II.
Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v jeho všeobecnom poňatí odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty týkajúcej sa svojich práv (pozri napr. I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy v relevantnej časti ustanovuje imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania a ktorý vyjadruje predovšetkým záujem o to, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predlžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejaviť ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (PL. ÚS 25/01).

6. Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu súvisiacej s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je taktiež aj právny názor, podľa ktorého nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05, III. ÚS 372/09, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní

niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 35/01, I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, III. ÚS 59/05, III. ÚS 103/05, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020).

7. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že okresný súd po podaní žaloby vykonával úkony podľa § 167 Civilného sporového poriadku a 24. júla 2024 nariadil mestský súd termín pojednávania na 29. január 2025, keď už 16. januára mestský súd informuje o odročení nariadeného termínu pojednávania. Opätovne mestský súd nariaďuje 11. júna 2025 termín pojednávania vo veci na 23. júl 2025, ktorý je následne zrušený a odročený na neurčito z dôvodu žiadosti žalobkyne, ktorá iniciovala mimosúdne urovnanie sporu so sťažovateľkou.

8. V predmetnej právnej veci je východiskovou skutočnosťou, že sťažovateľka, ktorá opodstatnenosť podanej ústavnej sťažnosti odôvodňuje len samotnou dĺžkou napadnutého konania, podala ústavnú sťažnosť 22. júla 2025, namietajúc porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru práve, a to tesne (jeden deň), pred nariadeným termínom pojednávania na 23. júl 2025 (ako to vyplýva aj z príloh ústavnej sťažnosti). Takúto skutočnosť ústavný súd vníma ako postoj protirečiaci ochrane základných práv, ktorých porušenia sa sťažovateľka domáha podaním ústavnej sťažnosti. Obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a rovnako tak práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je primárne a materiálne odstránenie stavu právnej neistoty a na tento účel je zamerané konanie o ústavnej sťažnosti. Materiálna kompenzácia je len sekundárnym dôsledkom, nie primárnym účelom zásahu ústavného súdu a nemôže byť iniciačným motívom, ktorý dĺžke konania nevzdoruje, ale ju využíva. Skôr popísaný procesný krok sťažovateľky, ktorá (primárne) podáva ústavnú sťažnosť v čase bezprostredne pred termínom pojednávania za súčasnej predošlej tolerancie vyčítaného štvorročného obdobia pasivity mestského súdu, resp. predtým okresného súdu v napadnutom konaní vrátane obdobia po odročení pojednávania z januára na júl 2025 (bod 3 tohto odôvodnenia), nesvedčí o jej efektívnom prístupe k ochrane základných práv, ktorých vyslovenia porušenia sa domáha podaním ústavnej sťažnosti a ktorých obsahovým účelom je (ako už bolo uvedené) odstránenie stavu právnej neistoty (IV. ÚS 419/2020, IV. ÚS 248/2021, IV. ÚS 451/2024, IV. ÚS 593/2024). Inými slovami, satisfakčný potenciál rozhodnutia ústavného súdu nie je autonómnym prvkom ním poskytovanej ochrany a ani akýmsi paralelným titulom na domáhanie sa tejto ochrany ba dokonca až náhrady za neúspech v konaní, ale má akcesorickú povahu. Relevantným zásahovým titulom je len a výlučne potreba chrániť konkrétne základné právo sťažovateľa a prostredníctvom tohto práva aj princíp právnej istoty (I. ÚS 235/03, I. ÚS 112/07, I. ÚS 203/09, I. ÚS 496/2013, I. ÚS 287/2020).

9. Ústavný súd taktiež sťažovateľke pripomína judikovanú povinnosť riadneho odôvodnenia podanej sťažnosti konkrétnymi skutkovými okolnosťami, nie iba poukazom na celkovú dĺžku napadnutého konania so záverom o jej ústavnej neudržateľnosti. Teda pre posúdenie prípadných prieťahov v konaní orgánu verejnej moci sa vyžaduje náležité odôvodnenie ústavnej sťažnosti a aspoň čiastočný chronologický opis skutkového stavu či uvedenie konkrétnych skutočností umožňujúcich reálne posúdenie ich negatívneho materiálneho dopadu na osobu sťažovateľa a jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (uznesenie ústavného súdu sp. zn.

I. ÚS 266/2021 z 29. júna 2021 publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 88/2021). Možnými konzekvenciami takého deficitu odôvodnenia ústavnej sťažnosti je jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

10. Vzhľadom na tento záver ústavný súd odmieta sťažovateľkou podanú ústavnú sťažnosť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. Samozrejme, už prezentovaná názorová optika ústavného súdu nie je prekážkou opätovného podania ústavnej sťažnosti v budúcom období v závislosti od ďalšieho priebehu napadnutého konania (ktorého dĺžku bez ohľadu na dôvod odmietnutia ústavnej sťažnosti generovaný okolnosťami uvedenými v bodoch 8 a 9 nehodnotí ústavný súd ako optimálnu), keď jej podaniu nebráni prekážka právoplatne rozhodnutej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. augusta 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu